

การศึกษาปัญหาอารมณ์ และพฤติกรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4- 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

A STUDY OF EMOTIONAL AND BEHAVIORAL PROBLEM IN THE GRADE 4th – 6th STUDENTS WITH LOW ACADEMIC ACHIEVEMENT IN BANGKOK METROPOLITAN SCHOOL

Received: April 4, 2021

Revised: May 14, 2021

Accepted: June 4, 2021

ประธาน วงศ์กังแห^{1*} พชรินทร์ เสรี² ชาญวิทย์ พรนภดล³ บัญญัติ ยงยวน⁴
Prathan Wongkunghae^{1*} Patcharin Seree² Chanvit Pornnoppadol³ Banyat Yongyuan⁴

^{1*-4}จิตวิทยาเด็ก วัยรุ่น และครอบครัว, มหาวิทยาลัยมหิดล
Child, Adolescent and Family Psychology, Mahidol University

*Corresponding Author, E-mail: prathan_kung@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัญหาอารมณ์ พฤติกรรม กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

วิธีการศึกษาเป็นการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย และการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่มได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 343 คน เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 และมีผลการเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 และได้คะแนนจากแบบสอบพื้นฐานทางวิชาการ ต่ำกว่า 90 คะแนน ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ 1) แบบสำรวจอารมณ์และพฤติกรรมของเด็ก (Pediatric Symptom Checklist: PSC-17) ฉบับเด็กประเมินตนเอง และฉบับผู้ปกครองเป็นผู้ประเมินสำหรับประเมินปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมของนักเรียนและ 2) แบบสอบทักษะพื้นฐานทางวิชาการ (Kasetsart Basic Academic Skills Test: KBAST) สำหรับประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนที่มีปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมในภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางลบกับทักษะพื้นฐานด้านการสะกดคำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมถึง นักเรียนที่มีปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมในด้านสมาธิ (Attention Problem) มีความสัมพันธ์ทางลบกับทักษะพื้นฐานด้านการสะกดคำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นกัน

คำสำคัญ: ปัญหาอารมณ์และพฤติกรรม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ทักษะพื้นฐานทางวิชาการ

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า ปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กับปัญหาการเรียน ดังนั้นในการดูแลช่วยเหลือเด็กกลุ่มนี้ อาจต้องคำนึงถึง ปัจจัยในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำร่วมด้วย เพื่อให้การช่วยเหลือได้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะเด็กที่มีปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมในด้านสมาธิ และเด็กที่มีทักษะด้านการสะกดคำที่ต่ำกว่าเด็กในชั้นเรียนเดียวกัน

Abstract

The purpose of this research was to study the relationships between emotional and behavior problems of Grade 4th–6th students and academic achievement. The method of this study is correlational research. The participants were selected by using simple random sampling and a cluster random sampling method, 343 students who studied in the 2nd semester in the academic year 2016 and their grades in the first semester were lower than the 50th percentile, were included in this research. The research instruments were Pediatric Symptom Checklist: PSC-17, Self-assessment Version and the Parents' Version, and the Kasetsart Basic Academic Skills Test (KBAST) using Pearson's Product Moment Correlation for statistical analysis.

The results of the study showed that students with overall emotional and behavioral problems had a negative relationship with basic academic skills in word spelling at a statistically significant level of .05. Also, those students with attention problems had a negative relationship with basic academic skills in word spelling at a statistically significant level of .05.

In terms of emotional and behavioral problems, it was found to be related to learning problems. Therefore, in taking care of this group of children the factors of low academic achievement must be considered to provide more comprehensive assistance, especially for children who have attention problem and those who have problem with basic academic skills in word spelling.

Keywords: EMOTIONAL AND BEHAVIORAL PROBLEM / LOW ACADEMIC ACHIEVEMENT / ACADEMIC ACHIEVEMENT

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ให้ความสำคัญกับการศึกษา และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาชาติ โดยด้านการศึกษาในแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2560 – 2579) ได้เน้นการให้การศึกษาเพื่อการพัฒนาทรัพยากรคนอย่างรอบด้าน มีนโยบายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการเรียนรู้ในทุกระดับทุกประเภทของการศึกษา ทั้งเพิ่มโอกาสทางการศึกษา พร้อมกับพัฒนามาตรฐานระบบการประกันคุณภาพ ควบคู่ไปกับการเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้เรียนมีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม มีศักยภาพในการแข่งขันทัดเทียมนานาชาติ

(กระทรวงศึกษาธิการ, 2557) แต่จากผลการจัดการศึกษาที่ผ่านมา คุณภาพการศึกษายังไม่เป็นที่พอใจของสังคม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีแนวโน้มลดต่ำลง จากการประเมินผลของโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (Program for International Student Assessment : PISA) ในปี 2003 2006 และ 2009 ซึ่งเน้น ประเมิน การรู้เรื่อง (Literacy) ซึ่งอาจหมายถึงการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ พื้นฐานการเรียนรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับชีวิต โดยถือเอาวิชาที่เป็นตัวแทนการวางฐานรากของการดำเนินชีวิต ได้แก่ การรู้เรื่องด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ และทำการประเมินในประเทศกลุ่มสมาชิกทั่วโลก ทั้งในทวีปเอเชีย อเมริกา ยุโรป และออสเตรเลีย พบว่า เมื่อเทียบกับนานาชาติประเทศนักเรียนไทยแสดงผลการประเมินอยู่ในกลุ่มต่ำ แสดงถึงนักเรียนไทยมีความรู้และทักษะอยู่ในระดับต่ำสุด (bottom quarter) ในทุกวิชา จากการประเมินผลในครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่าความรู้และทักษะของนักเรียนไทยยังห่างไกลจากมาตรฐานนานาชาติ ซึ่งแสดงถึงความไม่พร้อมในการได้รับการเตรียมตัวที่จะเผชิญโลกในอนาคตเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ และยังบ่งชี้ถึงศักยภาพในการแข่งขันของประเทศในอนาคตอีกด้วย (สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

ทั้งนี้ ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำในเด็กวัยเรียน ส่งผลกระทบต่อเด็กในหลายด้านจากผลงานวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จะมีปัญหาในด้านสุขภาพร่างกายและด้านความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา ครู มากกว่าเด็กนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ รวมถึงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในระดับที่ต่ำกว่าเมื่อเทียบกับเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ (สุริยเดว และคณะ, 2556) โดยสาเหตุของปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำนอกจากจะเกิดจากปัจจัยจากภายนอกตัวเด็กเช่น สถานศึกษา การเรียนการสอน ครูผู้สอน ครอบครัว และการเลี้ยงดู เป็นต้นแล้ว ยังพบว่า ปัจจัยจากภายในตัวเด็กเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ยกตัวอย่างเช่น โรคทางด้านร่างกาย ความสามารถทางสติปัญญา ปัญหาสุขภาพจิต เช่น ภาวะสมาธิสั้น ภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ ปัญหาพฤติกรรม และปัญหาจากทัศนคติหรือแรงจูงใจในการเรียนของเด็ก เป็นต้น ล้วนส่งผลให้เด็กมีความยากลำบากในการเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และต้องพบกับความผิดหวังหรือประสบกับความล้มเหลวทางการเรียนบ่อยๆ ทำให้เด็กขาดความมั่นใจขาดความเชื่อมั่นในตนเองจนอาจทำให้เสี่ยงต่อการเกิดปัญหาอารมณ์ และพฤติกรรมอื่นๆตามมา เช่น ภาวะซึมเศร้า ภาวะวิตกกังวล พฤติกรรมต่อต้านสังคม เกเร หรือเสี่ยงกระทำความผิดกฎหมาย เป็นต้น หากเด็กไม่ได้รับการช่วยเหลือจากโรงเรียนรวมถึงการช่วยเหลือเป็นรายบุคคลที่ถูกต้องเหมาะสม ปัญหาอารมณ์ และพฤติกรรมเหล่านี้อาจยังอยู่อีกเป็นเวลานานต่อเนื่องจนถึงวัยผู้ใหญ่ จนอาจส่งผลกระทบต่อเด็กซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่สำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคตเติบโตมาเป็นผู้ใหญ่ที่ไม่มีคุณภาพ และเกิดเป็นปัญหาสังคมได้ในที่สุด (Kauffman, 1997)

เมื่อพิจารณาถึงสถานการณ์ปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมในเด็กและวัยรุ่นในปัจจุบัน พบว่ามีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น จากผลการสำรวจสภาวะการณ์เด็กและเยาวชนในปี 2552 ของสถาบันรามจิตติ (2555) ในด้านสุขภาพจิต พบว่า เด็กที่กำลังศึกษาในชั้นประถมศึกษาระบุว่าตนมีอาการเครียดจนนอนไม่หลับ หรืออาเจียน คิดเป็นร้อยละ 26.37 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากเดิมซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 22.95 ในปี 2551 โดยยังพบว่าเด็กที่มีเกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.50 จะมีความรู้สึกมีความสุขกับการเรียน การได้รับการยอมรับจากเพื่อน รวมถึงมีความรู้สึกพอใจในความสามารถของตนเอง น้อยกว่าเด็กที่มีเกรดเฉลี่ยมากกว่า 2.50 (สถาบันรามจิตติ, 2555) ส่วนในด้านปัญหาพฤติกรรม จากการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพที่เป็นปัญหาของนักเรียนใน

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ปัญหาที่พบบ่อยที่สุดในเด็กชั้นประถมศึกษา ได้แก่ ไม่รับผิดชอบงาน, ด่าพุดจาหยาบคาย, รบกวนการสอน ตามลำดับ (สำนักผู้ตรวจราชการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2555) ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการติดตามสภาวะการณ์ครูรายจังหวัด พบว่า ปัญหาพฤติกรรมของผู้เรียนที่ครูหนักใจมากที่สุดสามอันดับ ได้แก่ ความไม่มีวินัย ความก้าวร้าว และปัญหาพื้นฐานความรู้อ่อน (สถาบันรามจิตติ, 2548) จะเห็นได้ว่าปัญหาอารมณ์ และพฤติกรรมในเด็กเป็นปัญหาที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งปัญหาดังกล่าว ส่งผลให้เด็กไม่สามารถเรียนรู้ได้เต็มอย่างศักยภาพ จนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โดยบางรายต้องออกจากระบบการศึกษา และเกิดเป็นปัญหาสังคมในที่สุด

จากการศึกษาและงานวิจัย พบว่าปัญหาสุขภาพจิตมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็ก ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับบุคลากรที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับเด็ก เช่น บุคลากรทางการศึกษาบุคลากรที่ทำงานช่วยเหลือ ส่งเสริม ป้องกันปัญหาสุขภาพจิตในเด็ก ในการวางแผนช่วยเหลือปัญหาสุขภาพจิตของเด็กได้ โดยเฉพาะเด็กในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งมีความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมได้มากกว่าเด็กกลุ่มอื่น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาอารมณ์พฤติกรรม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6

สมมติฐานงานวิจัย

ปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 มีความสัมพันธ์ ทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ขอบเขตงานวิจัย

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ที่ศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างได้จากวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย และการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ใน โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตธนบุรี ได้เป็น โรงเรียนวัดปรณवास โรงเรียนวัดเศวตฉัตรโรงเรียนวัดทองเพลง โรงเรียนวัดทองธรรมชาติ และโรงเรียนวัดพิชัยญาติ โดยเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาใน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 และ มีคะแนนสอบภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 และได้คะแนนจากแบบสอบพื้นฐานทางวิชาการ (Kasetsart Basic Academic Skills Test : KBAST) ต่ำกว่า 90 คะแนน รวมทั้งสิ้น จำนวนทั้งสิ้น 343 คน

3. นิยามศัพท์เฉพาะ

3.1 ปัญหาอารมณ์และพฤติกรรม หมายถึง คะแนนที่ได้จากผลของแบบสำรวจอารมณ์และพฤติกรรมเด็ก (Pediatric Symptom Checklist – 17: PSC – 17) มากกว่าหรือเท่ากับ 15 คะแนน โดยผลจากแบบสำรวจแบ่งปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ปัญหาด้านสมาธิ (Attention

Problem) ปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมแบบเก็บกดไม่แสดงออก (Internalizing Problem) และปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมแบบแสดงออก (Externalizing Problems)

3.2 เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 และได้คะแนนจากแบบสอบพื้นฐานทางวิชาการ (Kasetsart Basic Academic Skills Test: KBAST) ต่ำกว่า 90 คะแนน

3.3 เด็กที่ไม่ผ่านแบบสอบทักษะพื้นฐานทางวิชาการ หมายถึง นักเรียนที่ได้ผลคะแนนมาตรฐานจากการประเมินทักษะพื้นฐานทางวิชาการ จากแบบสอบทักษะพื้นฐานทางวิชาการ (Kasetsart Basic Academic Skills Test: KBAST) ต่ำกว่า 90 คะแนน

การดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสำรวจอารมณ์และพฤติกรรมของเด็ก ฉบับภาษาไทย (Pediatric Symptom Checklist – 17: PSC – 17) แบบสำรวจอารมณ์และพฤติกรรมของเด็ก (Pediatric Symptom Checklist – 17: PSC – 17) เป็นแบบคัดกรองปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมของ Michael Jellinek แปลโดย ชาญวิทย์ พรนภดล ใช้สำหรับคัดกรองปัญหาอารมณ์และพฤติกรรม 3 ด้าน ได้แก่ ปัญหาด้านสมาธิ (Attention Problem) ปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมแบบเก็บกดไม่แสดงออก (Internalizing Problem) และปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมแบบแสดงออก (Externalizing Problems) แบบสำรวจประกอบไปด้วยข้อคำถามทั้งหมด 17 ข้อ แต่ละข้อคำถามมี 3 ตัวเลือก ได้แก่ ไม่เคยบางครั้ง และบ่อยครั้ง มีค่าความสอดคล้องภายใน (internal consistency- Cronbach's alpha) เท่ากับ 0.85 มีจุดตัดแบบคะแนนรวมที่ มากกว่าหรือเท่ากับ 15 คะแนน

การแปลผลคะแนน ได้คะแนน 0 ถึง 14 คะแนน หมายถึง ไม่มีปัญหาอารมณ์และพฤติกรรม หากได้คะแนน มากกว่าหรือเท่ากับ 15 หมายถึง มีปัญหาอารมณ์และพฤติกรรม โดยแยกเป็นกลุ่มอาการ ได้แก่ ข้อ 1 ถึง 5 มีคะแนน ≥ 5 บ่งชี้ปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมแบบเก็บกดไม่แสดงออก (Internalizing Problem) ข้อ 6 ถึง 10 มีคะแนน ≥ 7 บ่งชี้ปัญหาด้านสมาธิ (Attention Problem) และ ข้อ 11 ถึง 17 มีคะแนน ≥ 7 บ่งชี้ปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมแบบแสดงออก (Externalizing Problem)

2. แบบสอบทักษะพื้นฐานทางวิชาการ (Kasetsart Basic Academic Skills Test: KBAST) เป็นชุดแบบสอบที่สร้างขึ้นเพื่อนประเมินทักษะพื้นฐานทางวิชาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จัดทำโดย ศูนย์ศึกษาและพัฒนาการจัดการศึกษาพิเศษ “คุณพุ่ม” คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ชุดแบบสอบประกอบไปด้วยแบบทดสอบย่อยวัดทักษะ 4 ด้าน ได้แก่ (ดารณี อุทัยรัตนกิจ และคณะ, 2558)

แบบสอบการอ่านคำ (Word Reading) เป็นการวัดความสามารถของบุคคลในการจำตัวอักษรพยัญชนะ และ คำ ผู้สอบจะอ่านออกเสียงคำที่กำหนดต่อหน้าผู้ให้การทดสอบ

แบบสอบการสะกดคำ (Word spelling) เป็นการวัดความสามารถของบุคคลในการเปลี่ยนเสียงที่ได้ยินไปสู่การเขียน ผู้สอบจะฟังเสียง แล้วเขียนตัวอักษรตามทั้งพยัญชนะ และคำ

แบบสอบความเข้าใจประโยค (Sentence Comprehension) เป็นการวัดความสามารถรู้ความหมายคำ เข้าใจความคิด และข้อมูลที่อยู่ในประโยคด้วยการเติมคำลงในช่องว่างเพื่อให้ประโยคมีความครบสมบูรณ์

แบบสอบการคำนวณทางคณิตศาสตร์ (Math Computation) เป็นการวัดความสามารถของบุคคลในการคำนวณด้านคณิตศาสตร์พื้นฐาน ด้วยการเติมตัวเลขจากการคำนวณในระดับที่ไม่ซับซ้อน และแก้ปัญหาย่างง่าย

สำหรับค่าความเที่ยงของแบบสอบโดยรวมพบว่าอยู่ในระดับค่อนข้างสูง (>0.80) โดยแบบสอบมีการจัดชุดแบบทดสอบเข้าเป็นฉบับตามระดับช่วงชั้นของนักเรียน แต่ละฉบับมีแบบสอบย่อยครบทั้ง 4 ทักษะ ความยากของข้อสอบแต่ละทักษะจะเพิ่มขึ้นเป็นลำดับตามโครงสร้างความสามารถของช่วงชั้น (Grade to Grade Growth) ดังนี้ การแปลผลให้นำคะแนนดิบที่ได้จากการนับข้อสอบที่ผู้สอบทำได้ถูกต้องในแต่ละทักษะมาเทียบกับตารางคะแนนเกณฑ์ปกติของแบบสอบตามระดับชั้น และตามช่วงชั้น และแปลความหมายคะแนนตามคะแนนมาตรฐานในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือก แบบทดสอบฉบับที่ 2 Form B สำหรับผู้สอบช่วงชั้นที่ 2 (ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึง 6) มาใช้ในการวิจัย

ในงานวิจัยครั้งนี้ นักเรียนที่ไม่ผ่านแบบสอบทักษะพื้นฐานทางวิชาการ คือ นักเรียนที่ประเมินด้วยแบบสอบทักษะพื้นฐานทางวิชาการ (KBAST) และได้คะแนนตามคะแนนมาตรฐานจากแบบทดสอบต่ำกว่า 90 คะแนน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) เพื่อใช้บรรยายลักษณะส่วนบุคคล ปัญหาอารมณ์และพฤติกรรม และผลจากแบบสอบทักษะพื้นฐานทางวิชาการ ของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาได้แก่ ความถี่ร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาอารมณ์ และพฤติกรรม กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการเก็บข้อมูลดังต่อไปนี้

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

1) งานวิจัยครั้งนี้ได้รับการอนุมัติการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหิดลเลขที่ได้รับอนุมัติ 2016/312.1608

2) ติดต่อผู้อำนวยการของโรงเรียนที่ได้รับการสุ่มตัวอย่างเพื่อขออนุญาตเข้าเก็บข้อมูลในโรงเรียน

3) เมื่อได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการของโรงเรียนที่ได้รับการสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจะประสานงานกับผู้ประสานงานภายในโรงเรียนของแต่ละโรงเรียนเพื่อขอข้อมูลผลคะแนนสอบของนักเรียนชั้นปีที่ 4 – 6 ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2559

4) เมื่อได้ผลคะแนนสอบของนักเรียนแต่ละโรงเรียนแล้ว นำผลคะแนนสอบของนักเรียนมาเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก และคัดเลือกนักเรียนที่ได้คะแนนในลำดับที่ต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมาโดยแยกเป็นระดับชั้น และโรงเรียน เพื่อให้ได้จำนวนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 มาเข้าร่วมงานวิจัย

ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับผู้ประสานงานภายในโรงเรียนเพื่อพบกับเด็ก และอธิบายวัตถุประสงค์และขั้นตอนการเข้าร่วมงานวิจัยแก่นักเรียนกลุ่มตัวอย่างโดยตรง

2) ผู้วิจัยแจกเอกสารชี้แจงรายละเอียดการเข้าร่วมโครงการวิจัย (participant information sheet) ให้กับนักเรียนเพื่อนำไปให้ผู้ปกครองทราบเกี่ยวกับรายละเอียดของงานวิจัย พร้อมแนบบแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของเด็ก และแบบสำรวจอารมณ์และพฤติกรรมของเด็ก ฉบับผู้ปกครอง (Pediatric Symptom Checklist – 17:PSC – 17 Parent version) ไปด้วย ทั้งนี้ ผู้ปกครองและเด็กมีสิทธิตัดสินใจเข้าร่วมงานวิจัยหรือไม่ก็ได้ และผู้วิจัยจะถือว่าการตอบข้อมูลและนำมาคิดเป็นการตอบรับเข้าร่วมโครงการโดยผู้เข้าร่วมการวิจัยไม่จำเป็นต้องลงลายมือชื่อในหนังสือให้ความยินยอมเข้าร่วมงานวิจัย

3) หากผู้ปกครองยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย ผู้วิจัยจะให้ผู้ปกครองตอบแบบสำรวจอารมณ์และพฤติกรรมของเด็ก ฉบับผู้ปกครอง (Pediatric Symptom Checklist – 17: PSC– 17 Parent version) ที่แนบไปด้วย ขณะที่เด็กนักเรียนที่สมัครใจเข้าร่วมงานวิจัย และผู้ปกครองอนุญาตให้เข้าร่วมการวิจัย ผู้วิจัยจะประสานงานกับทางโรงเรียน เพื่อเก็บข้อมูลกับเด็กนักเรียนโดยมีรายละเอียดดังนี้

ข้อมูลด้านปัญหาอารมณ์ และพฤติกรรม ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลกับนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละไม่เกิน 20 คน โดยใช้แบบสำรวจอารมณ์ และพฤติกรรม ฉบับเด็ก (Pediatric Symptom Checklist – 17: YPSC - 17)

ข้อมูลด้านทักษะพื้นฐานทางวิชาการ ผู้วิจัยใช้แบบสอบทักษะพื้นฐานทางวิชาการ (Kasetsart Basic Academic Skills Test : KBAST) โดยในแบบสอบย่อยวัดทักษะการสะกดคำ (Word spelling) ความเข้าใจประโยค (Sentence Comprehension) และการคำนวณทางคณิตศาสตร์ (Math Computation) จะทำการทดสอบกับเด็กเป็นกลุ่มส่วนแบบสอบย่อยวัดทักษะการอ่านคำ (Word Reading) จะทำการทดสอบกับเด็กเป็นรายบุคคล

ทั้งนี้ในระหว่างการเก็บข้อมูล หากผู้เข้าร่วมวิจัย รู้สึกไม่สบายใจ หรือไม่สะดวกใจที่จะเข้าร่วมโครงการต่อไป ผู้เข้าร่วมวิจัยสามารถถอนตัวออกจากโครงการได้ตลอดเวลา และข้อมูลทั้งหมดของผู้เข้าร่วมงานวิจัยจะถูกปิดเป็นความลับ โดยจะเผยแพร่เพียงแค่ผลของงานวิจัยที่เป็นภาพรวมเท่านั้น ไม่เปิดเผยข้อมูลรายบุคคล

4) เมื่อผู้ปกครองส่งแบบสอบถามกลับยังโรงเรียนแล้ว ผู้วิจัยจะประสานงานกับโรงเรียนอีกครั้ง เพื่อเข้าไปเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้จากผู้ปกครอง

ขั้นหลังการเก็บรวบรวมข้อมูล

1) นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม และคัดแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก

2) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจมาลงรหัสตามที่กำหนดไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

ใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) เพื่อใช้บรรยายลักษณะส่วนบุคคล ปัญหาอารมณ์ และพฤติกรรม และผลจากแบบสอบพื้นฐานทางวิชาการ ของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาอารมณ์ และพฤติกรรม กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนแยกตามปัญหาอารมณ์และพฤติกรรม

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 343 คน เป็นเพศชาย จำนวน 254 คน (ร้อยละ 74.1) เพศหญิงจำนวน 89 คน (ร้อยละ 25.9) ผู้ที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วยมากที่สุด คือ บิดามารดา จำนวน 251 คน (ร้อยละ 73.2) เป็นบุตรคนที่ 1 มากที่สุด จำนวน 172 คน (ร้อยละ 50.1) และมีจำนวนพี่น้อง 1 คน มากที่สุดจำนวน 117 คน (ร้อยละ 34.1)

เมื่อแบ่งนักเรียนตามปัญหาอารมณ์ และพฤติกรรม ออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มไม่มีปัญหาอารมณ์ และพฤติกรรม และกลุ่มมีปัญหาอารมณ์ และพฤติกรรม โดยกลุ่มไม่มีปัญหาอารมณ์ และพฤติกรรม จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 343 คนแบ่งเป็นเพศชายจำนวน 201 คน(ร้อยละ 58.6) เพศหญิงจำนวน 73 (ร้อยละ 21.3) ผู้ที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วยมากที่สุด คือ บิดามารดาจำนวน 205 คน (ร้อยละ 59.8) เป็นบุตรคนที่ 1มากที่สุดจำนวน 145 คน (ร้อยละ 42.3)และมีจำนวนพี่น้อง 1 คนมากที่สุดจำนวน 94 คน (ร้อยละ 27.4)ส่วนกลุ่มที่มีปัญหาอารมณ์ และพฤติกรรมเป็นเพศชายจำนวน 53 คน (ร้อยละ 15.5) เพศหญิงจำนวน 16 คน (ร้อยละ 4.7) ผู้ที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วยมากที่สุด คือ บิดามารดาจำนวน 46 คน (ร้อยละ 13.4) เป็นบุตรคนที่ 2 มากที่สุดจำนวน 29 คน (ร้อยละ 8.5) และมีจำนวนพี่น้อง 1 คนมากที่สุดจำนวน 23 คน (ร้อยละ 6.7)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาอารมณ์ และพฤติกรรมโดยเด็กเป็นผู้ประเมินตนเองและ ผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน

ตารางที่ 1 แสดงจำนวน และร้อยละผลการประเมิน คัดกรอง ปัญหาอารมณ์และพฤติกรรม โดยเด็กเป็นผู้ประเมิน (n = 343)

ปัญหาอารมณ์และพฤติกรรม	ผลการประเมิน		
	มีปัญหา จำนวน (ร้อยละ)	ไม่มีปัญหา จำนวน (ร้อยละ)	รวม จำนวน (ร้อยละ)
ภาพรวม	194(56.6)	149(43.4)	343(100)
ปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมด้านสมาธิ (Attention Problem)	171(49.9)	172(50.1)	343(100)
ปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมแบบเก็บกดไม่ แสดงออก (Internalizing Problem)	17(5.0)	326(95.0)	343(100)
ปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมแบบแสดงออก (Externalizing Problems)	135(39.4)	208(60.6)	343(100)

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการวิเคราะห์ปัญหาอารมณ์และพฤติกรรม โดยเด็กเป็นผู้ประเมินตนเอง พบว่า เด็กปัญหาอารมณ์ และพฤติกรรมในภาพรวมจำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 56.6 เมื่อพิจารณา

ปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมในแต่ละด้าน พบว่า นักเรียนมีปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมแบบเก็บกดไม่แสดงออก จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 49.9 มีปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมแบบแสดงออก จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 39.4 และปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมด้านสมาธิจำนวน 17 คนคิดเป็นร้อยละ 5

ตารางที่ 2 แสดงจำนวน และร้อยละผลการประเมิน คัดกรอง ปัญหาอารมณ์และพฤติกรรม โดยผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน (n = 343)

ปัญหาอารมณ์และพฤติกรรม	ผลการประเมิน		
	มีปัญหา จำนวน (ร้อยละ)	ไม่มีปัญหา จำนวน (ร้อยละ)	รวม จำนวน (ร้อยละ)
ภาพรวม	112(32.7)	231(67.3)	343(100)
ปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมด้านสมาธิ (Attention Problem)	82(23.9)	261(76.1)	343(100)
ปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมแบบเก็บกดไม่ แสดงออก (Internalizing Problem)	50(14.6)	293(85.4)	343(100)
ปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมแบบ แสดงออก (Externalizing Problems)	77(22.4)	266(77.6)	343(100)

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการวิเคราะห์ปัญหาอารมณ์และพฤติกรรม โดยผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน พบว่า เด็กมีปัญหาอารมณ์ และพฤติกรรมในภาพรวมจำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 32.7 เมื่อพิจารณาปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมในแต่ละด้าน พบว่า นักเรียนมีปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมแบบเก็บกดไม่แสดงออก จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 23.9 ปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมด้านสมาธิจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 14.6 และมีปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมแบบแสดงออก จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 22.4

ตอนที่ 3 ทักษะพื้นฐานทางวิชาการของนักเรียนเมื่อประเมินด้วยแบบสอบทักษะพื้นฐานทางวิชาการ (KBAST)

ตารางที่ 3 แสดงจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ผ่านและไม่ผ่านแบบสอบทักษะพื้นฐานทางวิชาการ (n=343)

ทักษะพื้นฐานทางวิชาการ	ทักษะพื้นฐานทางวิชาการ	
	ผ่าน จำนวน(ร้อยละ)	ไม่ผ่าน จำนวน(ร้อยละ)
ด้านการคำนวณทางคณิตศาสตร์	87(25.4)	256(74.6)
ด้านการสะกดคำ	138(40.2)	205(59.8)
ด้านความเข้าใจประโยค	222(64.7)	121(35.3)
ด้านการอ่านคำ	247(72.0)	96(28.0)

จากตารางที่ 3 พบว่า มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ ทักษะพื้นฐานทางวิชาการด้านการอ่านคำ จำนวน 247 คน (ร้อยละ 72) ด้านความเข้าใจประโยค จำนวน 222 คน (ร้อยละ 64.7) ด้านการสะกดคำ จำนวน 138 คน (ร้อยละ 40.2) และด้านการคำนวณทางคณิตศาสตร์ จำนวน 87 คน (ร้อยละ 25.4) ไม่ผ่านเกณฑ์ ทักษะพื้นฐานทางวิชาการ ด้านการคำนวณทางคณิตศาสตร์ จำนวน 256 คน (ร้อยละ 74.6) ด้านการสะกดคำ จำนวน 205 คน (ร้อยละ 59.8) ด้านความเข้าใจประโยค จำนวน 121 คน (ร้อยละ 35.3) และด้านการอ่าน จำนวน 96 คน (ร้อยละ 28)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมโดยเด็กเป็นผู้ประเมิน กับทักษะพื้นฐานทางวิชาการ

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมโดยเด็กเป็นผู้ประเมินตนเอง กับทักษะพื้นฐานทางวิชาการของ (n=343)

ปัญหาอารมณ์และพฤติกรรม	ทักษะพื้นฐานทางวิชาการของนักเรียน			
	ด้านการอ่านคำ	ด้านการสะกดคำ	ด้านความเข้าใจประโยค	ด้านการคำนวณทางคณิตศาสตร์
ภาพรวม	.089	-.159*	-.046	-.056
ปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมด้านสมาธิ (Attention Problem)	.008	-.178*	-.059	-.054
ปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมแบบเก็บกดไม่แสดงออก (Internalizing Problem)	.157	-.088	-.017	.011
ปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมแบบแสดงออก (Externalizing Problems)	.026	-.166	-.032	-.077

* = $p < 0.05$

จากตารางที่ 4 พบว่า นักเรียนที่มีปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมในด้านภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางลบกับทักษะพื้นฐานทางวิชาการด้านการสะกดคำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = -.159$) และนักเรียนที่มีปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมด้านสมาธิมีความสัมพันธ์ทางลบกับทักษะพื้นฐานทางวิชาการด้านการสะกดคำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = -.178$)

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมโดยผู้ปกครองเป็นผู้ประเมินกับทักษะพื้นฐานทางวิชาการ

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมโดยผู้ปกครองเป็นผู้ประเมินกับทักษะพื้นฐานทางวิชาการของนักเรียน (n=343)

ปัญหาอารมณ์และพฤติกรรม	ทักษะพื้นฐานทางวิชาการของนักเรียน			
	ด้านการอ่าน คำ	ด้านการสะกดคำ	ด้านความเข้าใจ ประโยค	ด้านการคำนวณทาง คณิตศาสตร์
ภาพรวม	-.106	-.078	.007	-.101
ปัญหาด้านสมาธิ (Attention Problem)	-.060	-.068	-.095	-.082
ปัญหาอารมณ์และพฤติกรรม แบบเก็บกดไม่แสดงออก (Internalizing Problem)	-.079	-.043	.080	-.117
ปัญหาอารมณ์และพฤติกรรม แบบแสดงออก (Externalizing Problems)	.116	-.078	.042	-.070

* = $p < 0.05$

จากตารางที่ 5 พบว่า นักเรียนที่มีปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมโดยผู้ปกครองเป็นผู้ประเมินในด้านภาพรวมด้านสมาธิด้านอารมณ์และพฤติกรรมแบบเก็บกดไม่แสดงออก และด้านอารมณ์และพฤติกรรมแบบแสดงออก มีความสัมพันธ์กับทักษะพื้นฐานทางวิชาการด้านการอ่านคำด้านการสะกดคำ ด้านการเข้าใจประโยค และด้านคณิตศาสตร์ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การอภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียนที่มีปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมในภาพรวม และปัญหาอารมณ์พฤติกรรมด้านสมาธิมีความสัมพันธ์กับทักษะพื้นฐานทางวิชาการด้านการสะกดคำ โดยสามารถสรุปและอภิปรายผลได้ ดังนี้

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการประเมินว่ามีปัญหาปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมในภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางลบกับทักษะพื้นฐานทางวิชาการด้านการสะกดคำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ทักษะทางด้านวิชาการด้านการสะกดคำต้องใช้ความสามารถมากกว่าทักษะทางวิชาการด้านการอ่าน หรือเป็นทักษะที่ยากกว่าทักษะด้านการอ่าน รวมถึงภาวะอารมณ์ โดยเฉพาะด้านสมาธิมีความสำคัญอย่างยิ่งกับทักษะนี้ อีกทั้ง นักเรียนที่มีปัญหาอารมณ์ และพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กับทักษะพื้นฐานทางวิชาการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Weterlung et dl. (2011) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กอายุ 10 – 11 ปี ระหว่างกลุ่มที่มีปัญหาอารมณ์และพฤติกรรม และกลุ่มปกติ พบว่า เด็กที่อยู่ในกลุ่มที่มีปัญหาอารมณ์และพฤติกรรม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเด็กที่อยู่ในกลุ่มปกติ นอกจากนี้เมื่อติดตามผลในระยะยาว โดยเก็บข้อมูลอีกครั้งเมื่อเด็กมีอายุ 16 ปี พบว่า เด็กที่อยู่ในกลุ่มที่มีปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในอายุ 16 ปี ต่ำกว่าเด็กที่อยู่ในกลุ่มปกติ เช่นกัน และสอดคล้องกับ นภาพร ปรีชาสามารถ (2545) นงพงา ลิ้มสุวรรณ (2556) และวินัดดา ปิยะศิลป์ (2558) ที่ว่า เด็กที่มีปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมมักส่งผลให้เกิดปัญหาการเรียนตามมาได้ เนื่องจากเด็กไม่ประสบความสำเร็จด้านการเรียนในห้องเรียน โดยอาจเกิดจากปัญหาทางด้านร่างกาย ความสามารถทางสติปัญญา หรือปัญหาสุขภาพจิต เช่น ซึมเศร้า ภาวะสมาธิสั้น เป็นต้น ทำให้ไม่สามารถเรียนรู้ได้เต็มที่ในห้องเรียน ขาดแรงจูงใจในการเรียนคิดว่าตนเองไม่มีความสามารถ ส่งผลให้เกิดปัญหาอารมณ์และ

พฤติกรรมอื่นๆตามมาได้ เช่น ดื้อ ต่อต้านไม่เข้าเรียน รบกวนชั้นเรียนมีภาวะซึมเศร้า ขาดความมั่นใจ มีปัญหาในการปรับตัวกับสังคมที่โรงเรียน เป็นต้น จากการศึกษาของ Orgiles et al. (2014) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะซึมเศร้ากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ในเด็กนักเรียนอายุระหว่าง 8 – 12 ปีที่มีภาวะซึมเศร้า จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำกว่าเด็กที่ไม่มีอาการของภาวะซึมเศร้า ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าจากการศึกษาวิจัย พบว่า เด็กที่มีปัญหาอารมณ์และพฤติกรรม ทั้งพฤติกรรมภายนอกที่สังเกตได้ (Externalizing) เช่น ดื้อ ต่อต้านทำร้าย ชนไม่ฟัง พฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง ล่วงละเมิดผู้อื่น และพฤติกรรมแบบเก็บกดไม่แสดงออก (Internalizing) เช่น แยกตัว ซึมเศร้า อาจส่งผลต่อ ผลการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หรือพฤติกรรมของเด็กเมื่ออยู่ที่โรงเรียน ฉะนั้น ในการดูแลช่วยเหลือเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ควรต้องพิจารณาถึงสาเหตุของ ปัญหารอบด้าน โดยเฉพาะปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมร่วมด้วย เพื่อให้การช่วยเหลือเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเป็นไปอย่างตรงจุดและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ พบว่า นักเรียนที่ได้รับการประเมินว่ามีปัญหาปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมในด้านสมาธิ (Attention Problem) มีความสัมพันธ์ทางลบกับทักษะพื้นฐานทางวิชาการด้านการสะกดคำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Kwon et al. (2012) พบว่า เด็กที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงมีปัญหาพฤติกรรม จะมีคะแนนในด้านทักษะการอ่านเขียนที่น้อยกว่า เด็กที่อยู่ในกลุ่มปกติ รวมถึงจากการศึกษา Joffe & Black (2012) พบว่า เด็กที่มีปัญหาอารมณ์และพฤติกรรม เป็นเด็กที่อยู่ในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและมีปัญหาด้านการใช้ภาษามากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ Kauffman(1997) ที่ให้เหตุผลว่าเมื่อเด็กอยู่ในสภาวะอารมณ์ขุ่นมัว เช่น ไม่มีความสุข ซึมเศร้า เบื่อหน่าย ห่อเหี่ยวกับการเรียน หรือในบางรายมีปัญหาเรื่องการปรับตัวกับเพื่อนและครูโดยอาจแสดงออกมาในรูปแบบของพฤติกรรมก้าวร้าว เช่น แกล้งเพื่อน ขว้างปาสิ่งของรวมถึงมีแนวโน้มที่จะแสดงออกทางบุคลิกภาพแบบเครียดวิตกกังวลได้ง่าย แยกตัวไม่มีความมั่นใจ คิดว่าตนไม่สามารถทำตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ หรือพึ่งพิงครูอย่างมากเมื่ออยู่ที่โรงเรียน ปัญหาเหล่านี้จึงส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ในห้องเรียน ทำให้เด็กไม่สามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ มีปัญหาด้านการอ่านเขียน และอาจส่งผลให้เกิดปัญหาผลการเรียนต่ำตามมาได้ในที่สุด

นอกจากนี้ จากผลงานวิจัยยังสอดคล้องกับมัท สูงประสิทธิ์ (2555) ที่ว่า ปัญหาด้านสมาธิหรือเด็กที่มีภาวะสมาธิสั้น เป็นปัญหาที่พบได้บ่อยในเด็กที่มีปัญหาการเรียน โดยพบว่า ภาวะสมาธิสั้นมีสาเหตุมาจากการทำงานที่ผิดปกติของระบบประสาท ทำให้การควบคุมความตั้งใจ ทำงานน้อยกว่าปกติ ส่งผลให้ คุมความสนใจมันไม่ได้ ไม่อยู่นิ่ง ทำงานหรือจดจ่ออะไรนานๆไม่ได้ โดยลักษณะดังกล่าวอาจทำให้จดจ่อกับการเรียนได้ไม่เต็มที่ และส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ได้ในที่สุด รวมถึง Smith & Tyler (2016) ที่กล่าวว่า ลักษณะของเด็กที่มีปัญหาการเรียนอาจแสดงออกมาในรูปแบบของปัญหาอารมณ์พฤติกรรมทั้งปัญหาพฤติกรรมภายนอก (Externalizing) ได้แก่ พฤติกรรมที่ปรากฏในรูปแบบพฤติกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงการกระทำเชิงลบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น ชน ไม่อยู่นิ่ง พฤติกรรมก้าวร้าว การล่วงละเมิดสิทธิผู้อื่น การทำร้ายร่างกาย หรือการต่อต้านทำร้าย ทั้งนี้ เด็กในกลุ่มที่มีปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมดังกล่าวมักเป็นเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเมื่อวัดด้วยแบบทดสอบมาตรฐาน หรือบกพร่องในทักษะพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการเรียน เช่น การอ่านการเขียน หรือการคิดคำนวณ นอกจากนี้ยัง พบว่า มีพัฒนาการทางด้านสังคมที่ล่าช้ากว่าเด็กในวัยเดียวกัน ขาดทักษะการวางแผนและการแก้ไขปัญหา สามารถนำ

ประสบการณ์ที่มีมาใช้กับสถานการณ์ใหม่ๆ ได้ไม่ดี และมักไม่เข้าใจว่าเหตุใดพฤติกรรมของเขาจึงส่งผลกระทบในทางลบต่อบุคคลอื่นๆ ทำให้เด็กในกลุ่มนี้มักไม่ชอบโรงเรียน มีความยากลำบากในการสร้างสัมพันธ์ภาพกับครูและเพื่อน วิตกกังวลได้ง่าย ซึ่งเหล่านี้อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำได้ในที่สุด นอกจากนี้จากการศึกษาวิจัยของ Washbrook & proper (2015) ที่ศึกษาปัญหาพฤติกรรมของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษา พบว่า เด็กที่ปัญหาพฤติกรรมไม่มีสมาธิ, ซน, ไม่นั่งหุ้นหันปล้นเล่น และพฤติกรรมต่อต้าน มีความสัมพันธ์กับทักษะพื้นฐานทางวิชาการ โดยเด็กที่มีปัญหาพฤติกรรมดังกล่าว มีแนวโน้มที่จะมีทักษะพื้นฐานทางวิชาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำเมื่อเด็กอยู่ในชั้นเรียนที่สูงขึ้นซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Naomi et al., 2011, (pp.433 – 437) ที่ได้ศึกษาปัญหาพฤติกรรมในเด็กอายุ 6 ปีถึง 11 ปี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กเมื่อเด็กอายุ 17 ปี พบว่า เด็กอายุ 6 ปีถึง 11 ปี ที่ถูกระบุว่ามีปัญหาพฤติกรรม มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเมื่อเด็กมีอายุ 17 ปี กล่าวคือ เด็กอายุ 6 ปีถึง 11 ปี ที่มีปัญหาพฤติกรรมจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทักษะด้านการอ่านการเขียน และคณิตศาสตร์ที่ต่ำเมื่ออายุ 17 ปี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

บุคลากรที่ทำงานเกี่ยวข้องกับเด็กนักเรียนทั้ง ครู แพทย์ พยาบาล นักจิตวิทยา ควรมีการเฝ้าระวังหรือ ประเมินปัญหาอารมณ์และพฤติกรรม ในกลุ่มเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำร่วมด้วย เพื่อให้การช่วยเหลือได้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะเด็กที่มีปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมในด้านสมาธิ หรือ พฤติกรรมที่สังเกตได้ (externalizing problem) และเด็กที่มีทักษะด้านการสะกดคำที่ต่ำกว่าเด็กในชั้นเรียนเดียวกัน

ข้อจำกัดของงานวิจัย

งานศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้คัดเลือกนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า เปอร์เซนต์ไทล์ที่ 50 จากคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียนที่ได้จากทุกวิชาและทุกกลุ่มสาระ นำมาเรียงลำดับ และคัดเลือกนักเรียนที่ต่ำกว่า เปอร์เซนต์ไทล์ที่ 50 ในแต่ละชั้นเรียนมาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างที่ได้มา อาจไม่ใช่ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซนต์ไทล์ที่ 50 อย่างแท้จริง

ในการศึกษาวิจัยต่อไป ต้องพิจารณาการคัดเลือกนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำโดยอาจเลือกคะแนนเฉลี่ยสะสมที่ได้จากกลุ่มสาระวิชาหลัก และอาจกำหนดการคัดเลือกนักเรียนที่ต่ำกว่า เปอร์เซนต์ไทล์ที่ 25 เพื่อให้ได้นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างแท้จริงมาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. สืบค้น 11 พฤศจิกายน 2557, จาก pts.ac.th/wp-content/uploads/2014/11/education_core2551.pdf.
- ดารณี อุทัยรัตนกิจ, ภาวิณี ศรีสุขวัฒนานนท์, ธัชพล เตียมธรรม, สมพร หวานเสร็จ และปณิตดา วงศ์จินดา. (2558). *คู่มือการบริหารการทดสอบ แบบสอบทักษะพื้นฐานทางวิชาการ*. บริษัท พัฒนาคุณภาพวิชาการ จำกัด.

- นงพงา ลิ่มสุวรรณ. (2556). *เลี้ยงลูกถูกวิธี ชีวิตเป็นสุข* (พิมพ์ครั้งที่ 11). โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นภาพร ปรีชาสามารถ. (2545). *การแนะแนวระดับประถมศึกษา*. สำนักพิมพ์ สุโขทัยธรรมาธิราช.
- วินัดดา ปิยะศิลป์. (2558). ความบกพร่องทางการเรียนรู้และโรคร่วมที่พบ. *วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย*, 60(4), 287 – 296.
- มนัฑ สูงประสิทธิ์. (2555). *ปัญหาการเรียน*. ในวิโรจน์ อารีย์กุล, ศิริไชย หงส์สงวนศรี, สุริยเดว ทรีปาตี, บุญยิ่ง มานะบริบูรณ์, รสวันต์ อาริมิตร, จิราภาณ ประเสริฐวิทย์, และคณะ (บ.ก.), *Practical Points in Adolescent Health Care* (น.280 – 296). เอ – พลัสพรีน.
- สถาบันรามจิตติ. (2555). *รายงานการวิเคราะห์สภาวะการณ์ 54 – 55*. สืบค้น 10 มกราคม 2559, จาก http://www.childwatchthai.org/issues.php?issues_id=5.
- สถาบันรามจิตติ. (2556). *รายงานการศึกษาสภาวะการณ์และขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนประจำปี 2555 – 2556*. สืบค้น 10 มกราคม 2559, จาก http://www.childwatchthai.org/imgadmins/year_pdf/year2554.
- สถาบันรามจิตติ. (2548). *โครงการติดตามสภาวะการณ์ครูรายจังหวัด (Teacher Watch)*. สืบค้น 10 มกราคม 2559, จาก <http://www.ramajitti.com/info.php>.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2549). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐*. สืบค้น 29 มกราคม 2559, จาก <http://www.nesdb.go.th/?tabid=139>.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *สภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วี.ที.ซี คอมมิวนิเคชั่น.
- สำนักผู้ตรวจราชการ ประจำเขตตรวจราชการที่ 3 กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *สภาพที่เป็นปัญหาของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. ม.ป.พ.
- สุริยเดวทรีปาตี, และวิมลทิพย์ มุกสิกพันธ์. (บ.ก.). (2556). *คุณภาพชีวิตเด็ก 2556*. แอปป้า ฟรันทิง กรุ๊ป.
- Ek, U., Weterlund, J., Holmberg, K., & Fernell, E. (2011). Academic Performance of Adolescents with ADHD and Other Behavioral and Learning Problem – a Population Based Longitudinal Study. *Acta Padiatrica*, 2001(100), 402 – 406.
- Kauffman, J. (1997). *Characteristics of Emotional and Behavioral Disorder of Children and Youth (6th ed.)*. Merrill
- Kapil, W., & Carol, P. (2015). Childhood Behavior Problem and Academic Outcome in Adolescence: Longitudinal Population – Based Study. *J Am Acad Child and Adolesc Psychiatry*, 54(5), 360 – 368.
- Kyongboon et al. (2012). Behavioral Competence and Academic Functioning Among Early Elementary Children with Externalizing Problems. *School Psychologist Review*, 41(2), 123 – 140.

- Marta, M.O. et al. (2014). Relationship Between School Performance and Depressive Symptoms in Spanish Children. *Journal of Research in Education Psychology*, 12(2), 447 – 460.
- N. Breslau, et al. (2011). Behavior problem at age 6 and 11 and high school academic achievement: Longitudinal latent variable modeling. *J Am Acad Child and Adolesc Psychiatry*, 185(2011), 433 – 437.
- Smith, D., & Tyler, N. (2016). *Introduction to special education: Making a difference* (7th ed.). Pearson.
- Victoria, L., Joffe, B., & Emma, B. (2012). Social, Emotional, and Behavioral Functioning of Secondary School Students with Low Academic and Language Performance: Perspective From Student, Teacher and Parent. *Language, Speech, and Hearing Service School*, 2012(43), 461 – 473.
-